

ПАРОХИЈСКИ ГЛАСНИК
PARISH HERALD

Лист парохије Светог Симеона Мироточивог Српске
Православне Цркве у Калгарију, Алберта

СРЕЋАН ПРАЗНИК!!!

St. Simeon Serbian Orthodox Church Newsletter
in Calgary, AB.

Уредништво:

Главни и одговорни уредник:
Јереј Обрад Филиповић

Превели на енглески:
Ђоко и Морана Ивковић
Марија Грубор

Сарадници:
Миланка Филиповић
Др. Мајда Ђорђевић
Драгана Поповић
Јереј Мирослав Јосимовић

Редакција:
2001 31 Avenue SW
Calgary, AB. T2T 1T3

Телефон: 403/244-3586
Факс: 403/244-1691

Интернет страница www.svetisimeon.org
Електронска пошта: obradf@yahoo.ca

Editors:

Editor-in –chief:
Rev. Obrad Filipovic

Translated in English:
Djoko and Morana Ivkovic
Marija Grubor

Contributors:
Milanka Filipovic
Dr. Majda Djordjevic
Dragana Popovic
Rev. Miroslav Josimovic

Redaction:
2001 31 Avenue SW
Calgary AB. T2T 1T3

Phone: 403/244-3586
Fax: 403/244-1691

Web site www.svetisimeon.org
E-mail: obradf@yahoo.ca

РЕЧ УРЕДНИКА

САВРЕМЕНО БОГОБОРСТВО

Од када је света и века постоји и богоборство (борба човека против Бога и против свега онога што је Свето и миломе Богу приступачно). Сведоци смо и данас, драга браћо и сестре, да у нашем народу Српскоме постоји много оних који, кријући се иза разних организација и група, анонимно или јавно, пратећи ђавоље зло, нападају на Цркву Христову која је Тело Његово.

Ова пракса напада на Цркву Христову и на самога Бога била је у нашем народу у новијој историји оличена у комунизму и његовим следбеницима. Тада је Црква нападана са свих страна, њени храмови спаљивани, епископи и свештеници затварани и убијани. Престанком постојања комунизма, бар званично, очекивао се и престанак гоњења Цркве Христове. Да ли се то заиста и десило? НЕ. Ђаво, који како наш народ каже, „*ни оре ни копа већ о глави ради*“, проналази своје следбенике и данас. Управо сада када Црква наша Српска Православна јача у сваком погледу, народ испуњава храмове, отварају се школе веронауке, духовно образовање народа је све дубље и јаче... Ђаво са својим следбеницима Цркву напада и проба да уништи. Сведоци смо покушаја да се наруши углед свештеника, епископа, па и самога Светога Партијарха нашега. У парохијама, још пре него што нови свештеник буде постављен, могу се чути приче да је нешколован, да је покрао бившу парохију и ако је можда то његова прва, да је блудник .... За свакога епископа измишљају се приче и лажи најгорег карактера, а ево и на Патријарха Павла који је живи светац нападају ђавољи следбеници. Ово богоборство данас се шири све више тако да нису поштеђени ни они који се прихвате жртве да као цивили помогну у руковођењу Цркве своје. Они који се управних одбора Црквених примају бивају нападнути да то раде из користољубља или неког другог разлога. Овај вид напада на Цркву посебно је активан овде у расејању. Дакле, ђаво са својим верним слугама

LETTER FROM THE EDITOR THE MODERN STRUGGLE AGAINST GOD

Since the dawning of time there has always been a struggle against the Lord (the fight of man against God and everything holy that is dear to him). Dear brothers and sisters, even today we can witness that, among our own Serbian people there are those who secretly behind various groups or organizations, openly or anonymously, have followed Satan's evil attack on the Church of Christ, which is in fact an attack on the body of the Lord.

This practice of attacking the Church of Christ and God himself has been within our people throughout modern history engraved in communism and its doctrines. During this time the Church has been attacked from all sides, the churches themselves burnt down, its bishops and priests have been imprisoned and murdered. At the end of the communist reign, at least unofficially, there came an end to the pursuit against the church of Christ. However, did in fact this pursuit really end? NO! The devil, as people say, "Does not work on the land but rather works to manipulate the mind" and therefore is still able to find new disciples. Today with the Serbian Orthodox Church growing stronger, there are more people building places of worship, opening schools for religious study, allowing their spirituality to grow deeper and stronger, more so now than ever before is the devil with his followers attacking the Church with intent to destroy. We ourselves have witnessed the attacks against our priests, bishops, and even his holiness the Patriarch himself. In parishes, even before a new priest is imposed, you can here gossip about him being uneducated, a thief who steals from previous parishes, a fornicator... for every bishop there are attacks and lies regarding his character. Even our Patriarch Pavle, who is a living saint, has come under attack by Satan and his disciples. Today this attack on Christianity has spread wider and wider not even sparing the civilians who have merely followed the leadership of their Church. Even those who generously volunteer their time to the Church committee are accused of doing it for personal gain or other selfish reasons. This particular type of attack is common here abroad. Therefore, the devil and his vermin slaves further try to destroy the one thing that

ровари на све стране и покушава да учини оно што му свакако неће успети, да уништи Цркву Христову.

Сам Христос је рекао: „*сазидаћу Цркву своју и врата паклена неће је надвладати,*„ (Матеј 16, 18.). Нека знају они који Цркву нападају и против Бога се боре да узалуд раде. Узалуд је човеку против Бога устајати. Нека погледају историју несретници. Још када су архиђакон Стефана осуђивали речено је таквим несретницима да се окану ћорава посла. Речено им је да: „*ако буде од људи ово дело поквариће се, ако ли је од Бога, не можете га покварити, да се како богоборци не покажете,*„ (Дела 5, 38-39.). Покушали су и Турци да униште Српску Цркву али је нису надвладали, покушали су исто и комунисти али је Црква израсла још јача него што је била пре богоборства њиховог. Покушавају и данас многи али неће успети. Бог ће их сломити као гранчице и као траву која данас јесте а сутра се суши и у огањ баца. Господ ће их поразити и то што они сада једу киселе јабуке нека знају да ће њиховом потомству утрнити зуби.

Ми у Цркви морамо знати једно, да они који су се удружили с ђаволом у богоборству то чине јер незнају шта раде. Нека им овај скромни текст послужи као повод да размисле, да се окану несретнога посла. Нека знају да су Црквена врата и за њих отворена, да им прашта мајка Црква и призива у наручје своје и у заједницу са Господом. Господ који је опростио апостолу Павлу, који је Цркву гонио, када се је покајао опростиће и онима који је данас гоне ако истински завапе за опроштај. Ако остану при своме богоборству узалуд живе и узалуд ће пропасти.

Црква не осуђује никог али нека сви знају да је Бог тај који суди и да је суд Његов праведан.

Живите духовна чеда у правди, миру и благостању испуњавајући вољу Божију. Амин.

*Слуга Божији и ваш служитељ
јереј Обрад Филиповић*

cannot be destroyed, that is the Church of Christ.

Christ himself stated, „...upon this rock I will build my Church; and the gates of hell shall not prevail against it.”(Matthew 16, 18.). Let them know that those who attack the Church and fight God do so in vain. It is vainly for man to take a stand against God. All that these unfortunate souls need to do is to look at history. When they tried to prosecute Archdeacon Stefan these unfortunates were told to mind their own business. It was told to them, „...for if this counsel or this work be of men, it will come to naught: But if it be of God, ye cannot overthrow it; lest haply ye be found even to fight against God.”(Act 5, 38-39). The Turks attempted to destroy the Serbian Orthodox Church but they could not overthrow it, the communists attempted the same but the Church has become stronger now then it was prior to the communist invasion. Even today, many try but they too will be unsuccessful. God will break them like branches or like grass that grows today but dries up tomorrow and is thrown into the fire. God will crush them and though they eat sour apples now, let them know that their descendant’s teeth will vanish

We in the Church must understand that those who have joined the devil in his vicious attack do so because they do not know what they are doing. Let this small letter be an invite to persuade them to think about giving up on this misfortunate work. Let them know that the doors to the Church are open to them as well and that they are forgiven by the Church who appeals to them with open arms in unity with God. God who has forgiven the apostle Paul, who turned away from the Church but pleaded for forgiveness, will forgive those today who have done the same just as long as they too sincerely ask for forgiveness. However, if they continue struggle against god, in vain they live and without purpose they will fail.

The Church does not judge anyone but everyone must know that God is the one true judge and his judgment is fair.

Living a spiritual life of honor, peace and faith fulfills the wishes of God. Amen.

*God’s humble servant
Father Obrad Filipovic*

ИКОНА ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ ТРОЈЕРУЧИЦЕ

Ова света икона Пресвете Богородице беше породична драгоценост Светог Јована Дамаскина. Он ју је чувао у личном параклису, у својој кући у Дамаску почетком осмог века. Тада се целокупна Сирија налазила под влашћу Арапа. Тадашњи калиф Дамаска, престонице Сирије, Валид (705-715), као муслиман није знао да уређује верске послове Хришћана Сирије. Стога је у својој палати као првог саветника за питања потчињеног хришћанског становништва запослио световњака Јована Дамаскина, поштујући га због великог образовања и врлине.

Управо у то време појавила се јерес иконоборства, са средиштем у Константинопољу. Њен покретач је био византијски самодржац Лав III Исавријанин. Још увек световњак Јован Дамаскин је, покретан божанском ревношћу, из Дамаска прогонио иконоборну јерес, како разним писмима тако и речима. Он се на тај начин показао поборник и ватрени подржавалац поштовања светих икона. Обавестивши се довољно о њему и омрзнувши га, иконоборац Лав Исавријанин измисли једну подлост против њега; побринуо се да дође до једног дела написаног руком светог Јована; затим је свом поверенику калиграфу издао заповест да до краја научи да опонаша начин писања светог Јована, те да напише једну лажну посланицу; њу је наводно Светитељ послао самом автократору Лаву, подстичући га да дође и без борбе загосподари градом Дамаском из кога одсуствоваше калиф. Ову клеветничку и измишљену посланицу Лав посла свом пријатељу, калифу од Дамаска, Валиду, додавши и своје писмо у коме га уверава у љубав коју има према њему. Њу је показивао и тиме што му шаље посланицу написану руком Јована, из које се ван сваке сумње види да је Јован завереник против Валидовог калифата.

Примивши и прочитавши посланице, калиф поверова у приврженост Лавову и нареди да се одсече десна рука Јованова, која је написала наводну посланицу и да се, за пример

свима, обеси на главном тргу Дамаска. Заповест је извршена одмах. Када се онај дан приклањао вечери, свети Јован је замолио да му се да одсечена рука, пошто је већ извршена калифова заповест. Држећи левом руком одсечену десницу и спајајући је са телом, он се мољаше клечећи целу ноћ пред иконом Богородице. Он мољаше Пресвету Богородицу да га исцели да би наставио да пише о поштовању икона. После дуже молитве, уморан од бола и муке, он заспа на кратко. У сну он угледа Пресвету Богородицу живу на икони и чу где говори да му је исцељена рука, те да не треба више да се жалости. Само треба да испуни оно што је обећао, тј. да настави да пише у заштиту светих икона. Свети Јован се пробуди и виде уистину да је рука његова здрава и да стоји на свом месту. Једино на оном месту где је била посећена остаде као црвена нит, ради подсећања колико на страдање, толико и на чудо Пресвете Богородице. Због радости и благодарности према Богородици, Свети Јован се потом постарао да на доњој левој страни иконе припоји сребрну руку, сличну одсеченој, у знак сећања на чудо које се догодило. Из тог обичаја се до данас држе побожни и чудесно исцељени хришћани који на свете иконе полагају различите златне или сребрне предмете на којима су представљени неки од исцељених делова људског тела. Икона је од тада добила име "Тројеручица", будући да је свети Јован додао трећу сребрну руку.

После овог чудесног исцељења, Свети Јован одлучује да напусти свет и да се замонаши. Видевши га исцељеног, калиф је разумео дејство Божије силе и затражио опроштај за неправедну казну. Веома ожалостен због одвајања од Светог Јована, он му најзад даје дозволу да се удаљи из света.

Приредила Драгана Поповић

ПОСНИ КУВАР

Сарма од киселог купуса са рибом

1/2 кг. рибе,
 1/2 кг. сардине,
 1 главица киселог купуса,
 2 шоље пиринча,
 3 главице црног лука,
 2 главице белог лука,
 2 кашике брашна,
 уље, алева паприка, со

Очишћену рибу обарити, очистити од костију и заједно са сардином самлети у машини за месо. На врелом уљу попржити 3 главице ситно исецканог црног лука, па кад порумени, додати алеву паприку, со и млевену рибу. Све то попржити и на крају додати пиринач.

Овако припремљену смесу стављати у листове купуса, увити сарме, сложити их у лонац, ставити на њих тањир да се сарме не би одвиле и прелити посебно припремљеном задршком.

На уљу попржити две главице ситно исецканог белог лука, кашику брашна и кашичицу алеве паприке, па све то прелити водом у којој се барила риба. Задршку и преосталу воду, у којој се кувала риба, сасути у шерпу са сармом и кувати неколико сати, на благој температури.

Кекс-торта

1/2 кг. четвртасог посног кекса
 3 биљна маргарина
 3-4 веће јабуке
 1 кг. банана
 1 шоља шећера у праху
 сок и кора од лимуна
 2-3 пудинга од ваниле

Кекс натопити у ретко скуваној кафи, или у топлом соку, и ређати по дну тепсије. потом ставити фил.

Фил: у изрендане јабуке и кору од лимуна додати сок од лимуна, изгњечене банана и пенасто измиксирана два маргарина са шећером у праху и ванилин шећером.

Преко фила ставити нови ред кекса, а преко њега пудинг куван на води, коме се дода пенасто измиксиран маргарин са шећером. На исти начин филовати још два реда

АКО ЖУДИШ ЗА СПАСЕЊЕМ, ЧИНИ ОНО ШТО ВОДИ КА ЊЕМУ.

Ава Исидор Презвитер

Преузето из књиге: „Православни посни кувар, – приредила Миланка Филиповић

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ

1. На који начин може неко да упише теолошке школе?

Постоје два начина за упис на студирање теологије. Први је уписивње богословије која се уписује после основне школе и која траје четири године као средња школа плус две године као више теолошко образовање. И други начин јесте уписивање теолошког факултета, који се уписује после завршене средње школе и траје четири године.

Да би неко уписао било коју од наведених школа мора имати на првом месту препоруке надлежног парохијског свештеника како за њега тако и за његову фамилију. Треба да је из честите Српске Православне породице која живи по начелима Црквеног живота. Треба да буде физички здрава особа и добар ђак у школи. Са препорукама сваштеника ђак одлази код надлежног Епископа, код кога полаже пријемни испит. Ако својим знањем и карактеристикама потребним да би у будућности постао свештеник задовољи, Епископ га шаље у одређену богословију или факултет где започиње своје теолошко образовање.

2. Шта све мора да испуни човек да би постао свештеник?

Постоји низ услова које човек мора да испуни да би био достојан свештеничког чина. На првом месту као што знате у нашој Цркви ступање у свештенство дозвољено је само особама мушкога пола. Затим човек мора бити зрео у сваком смислу те речи. Мора имати завршено више теолошко образовање или теолошки факултет. Мора бити ожењен пре ступања у свештенички чин. Да би се оженио свештенички кандидат за то мора добити Благослов Епископа, који предходно испитује, преко надлежног свештеника, да ли будућа супруга дотичног кандидата испуњава моралне услове да буде свештеникова жена. Затим мора проћи исповест на којој један од духовника испитује кандидата и доноси закључак о његовој

QUESTIONS AND ANSWERS

1. What are the ways to be registered in a school of Theology?

There are two ways to be registered for studies of Theology. The first one is to register for Theology after finishing elementary school. This lasts 4 years, as a regular high school. After that, an additional 2 years of education at a Theology College is needed. The second way is to register at a Theology faculty after finishing high school and this lasts 4 years.

In order to be registered in any of the mentioned schools; a candidate has to have references from the competent priest for him as well as for his family. The candidate has to be from a trustworthy Serbian Orthodox family which lives on the principles of the Church's life. The candidate has to be of a good health and a good student in school. With the references from the priest, the future student goes to a competent bishop where he will have an admission exam. If he, with his knowledge and characteristics needed, satisfies to be a priest in the future, the bishop sends him to an appropriate school of Theology or a Faculty of Theology to begin with his education.

2. What is required for a candidate to become a priest?

There are several conditions that a candidate has to fulfill to be a worshipful priest. First condition, as you know, in our Church priest can be only a male. In addition to that, a candidate has to be literally mature. The candidate has to finish a college of Theology or a Faculty of Theology. The candidate has to be married before becoming a priest. In order to be married, the priest candidate has to have the blessings from the bishop who previously examined, over competent priest, if the future candidate's wife fulfills moral conditions to be the priest's wife. The priest candidate has to also do confessions where one of the parsons makes a decision about his readiness for holy service. Based on all of this, the candidate is firstly promoted as a deacon and after some time, based on bishop's

спремности за свети чин. По свему овоме кандидат бива најпре рукоположен у чин ђакона, а затим после одређеног времена по процени Епископа бива рукоположен у свештенички чин и постављен на парохију да врши службу Божију.

3. Шта то значи монах-калуђер и ко може да се замонаши?

Монах, односно монахиња или народски калуђер, односно калуђерица може постати особа без обзира на пол. Монаштво јесте завет који дају људи од Бога одабрани и својевољно спремни да цео живот посвете Богу. Монах се заветује Богу на девственост (не може се женити, односно удавати) затим послушност, смирење, молитву, трпљење.....Монаси јесу заступници свога рода пред Господом и дужни су непрестано Му се молити за свој род и цео свет.

Особа, да би ступила у монашки чин мора бити крштена у Православној Цркви. Мора проћи искушенички период чију дужину трајања одређује духовник и Епископ. За време искушеништва искушеник бива посматран да ли и како узраста у духовности и процењује се његова спремност да ступи у монаштво. Ако се у том периоду покаже неспремним искушеник се одпушта из манастира, ако ли је пак спреман прима монашки чин и монашку ризу.

Монаси могу у колико испуњавају све услове, као и свештенички кандидати (осим женидбе) ступити и у свештенички чин постајући тако свештеномонаси. У нашој Светој Православној Цркви пракса је да се Епископи бирају из редова монаха јер се они сматрају најдостојнијим да руководе Црквом Христовом и воде бригу о духовности целог народа.

Молите се браћо и сестре за своје свештенике, монахе, монахиње, Епископе и сав клир Црквени да би нам Господ помогао у вођењу Цркве Његове и старању о вашем животу духовном. Амин.

*Слуга Божији и ваш служитељ
отац Обрад Филиповић*

assessment, as a priest and allocated into a parish to do holy service.

3. What does monk - friar means and who can become one of them?

Monk or popular-friar can be male or female. Monkhood is a pledge which is given by the people chosen by God, people that are ready to sacrifice all their life to God. Monk gives a pledge to God for purity (can not be married), then obedience, calmness, prayer, tolerance.... Monks are representatives of the people before God and are to pray for their people and for the entire world.

A person, to be a monk has to be baptized in an Orthodox Church. The candidate has to go through a period of challenges - the period of time that is set up by parson and bishop. During this time of challenges monk is supervised to see if and how he/she is growing in spirituality and his/her readiness to become monk is assessed. If during this period of time the monk candidate shows that he/she is not ready, he/she is laid off from the monastery. If the monk candidate is ready he/she is given a monk promotion.

Monks can be given, if they fulfill all the requirements as priest candidates (except marriage), priest promotion and become priest-monks. In our holy Orthodox Church, in practice, bishops are chosen from the group of monks because they are considered most honourable to lead the holy Church and look after the spiritual life of all people.

Brothers and sisters, pray for your priests, monks, bishops and all involved in the Church so that God helps us in leading His Church and looking after your spiritual life. Amen.

*God's humble servant
Father Obrad Filipovic*

Са прославе КСС на којој су тетка Нади Дабић уручени поклони и исказана захвалност на 45 година преданог рада у Кола

Отац Обрад честита тетка Нади избор за доживотну почасну предсесницу Кола

КОЛО СРПСКИХ СЕСТАРА КАО СТУБ ЦРКВЕНОШКОЛСКЕ ОПШТИНЕ

Кола Српских Сестара постоје широм света, с обзиром да вероватно не постоји држава на земаљској кугли у којој нема бар неколико Срба. Ова Кола оснивају се углавном при Црквама и несебично раде за добро своје Свете Цркве као и за добро свога рода Српскога.

Може се казати много о важности КСС-а која истински представљају стуб сваке Црквеношколске Општине како у отаџбини, тако и овде у расејању. Конкретно наше КСС постоји већ 45 година. Оно је и само основано још пре оснивања Црквеношколске Општине, а са новцем које су вредне Српкиње Кола прикупиле отпочета је и изградња Храма у коме се данас Богу молимо. Време које чланице Кола поклањају својој Цркви и своме роду је од непроцењиве вредности. Све што је наша Црква овде започела било је подпомогнуто од стране Кола. Чак и онда када је Коло бројало свега неколико чланица, оне нису клонуле духом већ су удвостручиле свој труд и одговориле на све изазове који су се пред њима показали. Данас наше Коло броји већи број чланица коме су се придружиле и неке од млађих, веома вредних жена.

У нашем КСС-у постоји традиција да се изрази захвалност дугогодишњим чланицама као и оним чланицама које одлазе у пензију. Тако се сваки пут када нека чланица оде у пензију уприличи скромна прослава са малим поклоном и речју захвалности за њен рад. Такође се дугогодишњим чланицама исказује дужно поштовање и захвалност. Ове године Коло је своју захвалност указало тетка Нади Дабић која је иначе чланица Кола од његовог оснивања пре 45 година. Чак и сада са својих пуних 80 година тетка Нада и даље помаже у раду Кола. Њој и свим дугогодишњим чланицама велико хвала на неизмерном раду и труду.

Наше КСС непрестано позива све Српкиње да дођу и постану део Кола и на тај начин помогну његов рад, као и рад своје Црквеношколске Општине, а на крају и успех целе Српске заједнице овде у Калгарију.

Нека би Господ нашим Сестрама подарио здравља и снаге да још много година раде на добро свих нас, а на спасење душа својих. Амин.

*Слуга Божији и ваш служитељ
отац Обрад Филиповић*

МАЈКА БОЖИЈА

Драга браћо и сестре у Христу Господу Богомладенцу, Сину Божијему а по вољи Божијој и Девствености наше Мајке Божије и Сину Човечијега рода. Спасење добисмо од Бога, Оца небескога преко Сина Његовог Јединородног Господа нашега Исуса Христа. Велики удео том спасењу дала је Марија, кћерка Јоакима и Ане побожних стараца, а касније по вољи Божијој Мајка Божија Богородица, јер роди Сина Божијега за спасење људскога рода.

Један од празника Мајке Божије који прослављамо у Њену част јесте и празник Њенога рођења у народу прозван Мала Госпојина. Родитељи Маријини, Јоаким и Ана беху веома стари побожни људи али без порода и сву своју наду полагаху у Бога и њихове очи беху упрте у небеса и не губише наду него чекаху Божији Благослов. И хвала Богу, Бог их у позним годинама њиховог живота услиши и награди њихово стрпљење и дарова им кћерку Марију. Пре Њенога рођења родитељи обећаше Богу да ако добију дете посвете га Богу. И заиста тако и учинише те у четвртој години њенога живота одведоше Марију у Храм да служи Господу своме Животодавцу. Марија беше одабрана од Оца Небескога који јој дарова живот да и она дарује људскоме роду живот ослободивши га од греха и родивши Сина Божијега који беше зачет Духом Светим а Марија сачува красоту своје девствености да би Била молитвеница за људски род.

Велика је улога Богородице у спасењу људскога рода. Не само тиме што је Бога донела на свет као Човека јер узе људску природу уздижући је на већи ниво, него и тиме што она поста мајка свих Православних Хришћана и услишитељица молитава наших. Она је велика заштитница жена и помоћница свима онима који је призивају у помоћ. Она седи поред Сина својега на престолу Бога Вишњег као Владичица и непрестано пролива своје мајчинске сузе за своју децу на земљи, а то смо ми. Свети оци у својим списима кажу да нико од Бога не може измолити опроштај тешкога греха

као што може Мајка Божија. Њена љубав према људима била је чиста на земљи и остала таква на Небесима. Свети Апостоли су се разжалостили када је Мајка Божија рекла да ће се преселити у вечност, но она им је обећала да их никада неће оставити без Мајчинске љубави, а то обећање траје и данас. Мајка наша Богородица нас никада не напушта и када паднемо у грех она нас својим заступничким молитвама подиже да устанемо и наставимо правим путем који нас води у Царство Небеско. Пут трновит али исплатив. Мајка Божија као мајка свих нас узима нас под своју заштиту, ставља нас у своје крило вечности и љубља нас у благодати и благослову Сина Својега.

Нека се Богородица својим заступничким молитвама заузме код Сина Својега и Бога нашега да Српском роду отвори духовне очи да увиде своје грехе, омекша њихова тврда срца да опросте једни другима и да се врате исконским кораџима наших прадедова и дедова, да се врате путу којим су ходили Свети Сава, Стефан Немања, Цар Лазар и сви Срби Светитељи. Пресвета Богородице спаси нас својом заступничким молитвама.

Јереј Мирослав Јосимовић

Икона Пресвете Богородице са Христом

КУТАК ЗА МЛАДЕ ПРИРОДЊАКЕ

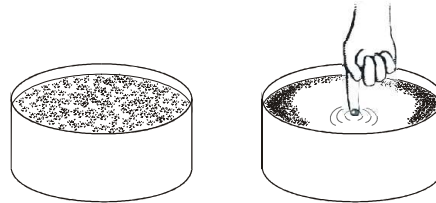
Уређује: Др. Мајда Ђорђевић
Ликовни прилози: Kim Wagstaff

Драги млади природњаџи,

о површинском напону воде и како га површински активне материје (на пример детерџенти) мењају смо говорили у два ранија броја Парохијскиг Гласника. Данас поново користимо ове појаве као основу за још два занимљива експеримента.

Експеримент 1

Потребан материјал:
већа плитка посуда,
зелена прехранбена боја,
црни бибер у праху,
течни детерџент за посуђе.

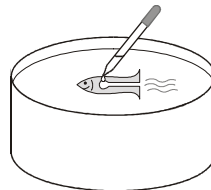

Поступак:

Напуни посуду водом и обоји је са неколико капи зелене боје тако да изгледа као пољана прекривена травом. Док изводиш овај оглед, можеш укућанима или друговима да испричаш следећу причу: *"Било је топло поподне. Деџа из околних куђа су се сакупила на пољани да се играју. (Сада равномерно посипи бибер по површини воде.) После неког времена деџа су веома огладнела. Убрзо је пало вече и родитељи су позвали деџу кући на вечеру. Деџа су се за тили час разишла и пољана је остала празна. Умочи прст у течни детерџент и додирни површину воде у средини. Све честице бибера ће брзо отпловити до ивиџа чиније.*

Експеримент 2

Потребан материјал:
већа плитка посуда,
рибиџа од пашира,
течни детерџент за посуђе,
капаљка (може се добити у апотеџи).

Поступак:

Од глатког, пунијег пашира, који не упија воду, направи рибиџу и просеџи танак канал од репа до средина тела, а у средини начини округли отвор. Напуни посуду водом и пажљиво стави рибиџу у воду. Рибиџа ће мировати све док не ставиш капаљицу детерџента у округли отвор. Рибиџа ће тада пливати по води.

Објашњење:

У оба експериманта, површински напон воде не дозвољава да се молекули воде раздвајају. тако да честице бибера и рибиџа мирују. Детерџент је површински активна материја, која смањује површински напон воде. Молекули воде се тада раздвајају и удаљују од места где се детерџент и вода додирују, носећи са собом честице бибера и рибиџу.

Литература:

Wonderful Water, 2nd ed., The Canadian Society for Chemistry, Ottawa, 1999.

Pop Bottle Science, Workman Publishing, New York, 2004

ДЕЧИЈЕ

ХИМНА ЉУБАВИ

*Ако језике човјечије и анђеоске говорим, а љубави немам,
онда сам као звоно које јечи, или кимвал који звечи.*

*И ако имам дар пророштва и знам све тајне и све знање,
и ако имам сву вјеру да и горе премјештам,
а љубави немам, ништа сам.*

*И ако раздам све имање своје, и ако предам тијело своје да се сажеже,
а љубави немам, ништа ми не користи.*

*Љубав дуго трпи, благотворна је, љубав не завиди,
љубав се не горди, не надима се, не чини што не пристоји,
не тражи своје, не раздражује се, не мисли о злу,
не радује се неправди, а радује се истини,
све сноси, све вјерује, свему се нада, све трпи.*

*Љубав никад не престаје, док ће пророштва нестати,
језици ће замукнути, знање ће престати.*

*Јер дјелимично знамо, и дјелимично пророкујемо;
А када дође савршено, онда ће престати што је дјелимично.
Кад бијох дијете, као дијете говорах, као дијете мишљах,
као дијете размишљах; а кад сам постао човјек,
одбацио сам што је дјетињско.*

*Јер сад видимо као у огледалу, у загонетки,
а онда ћемо лицем у лице;
сад знам дјелимично, а онда ћу познати као што бих познат.*

*А сад остаје вјера, нада, љубав, ово троје;
али од њих највећа је љубав.*

**Прва посланица светог апостола Павла Коринћанима,
глава 13.**

СТРАНЕ

МОЛИТВА ГОСПОДЊА

Оче наш, који си на небесима,
 да се свети име Твоје,
 да дође Царство Твоје,
 да буде воља Твоја,
 и на земљи као што је на небу;
 хлеб наш насушни дај нам данас,
 и опрости нам дугове наше,
 као што и ми опраштамо
 дужницима својим;
 и не уведи нас у искушење,
 но избави нас од злога.

И доношаху к Њему децу да их се дотакне; а ученици брањаху онима што их доношаху. А Исус видевши расрди се и рече им: Пустите децу нека долазе к мени, и не браните им; јер је таквих царство Божије. Заиста вам кажем: који не прими царство Божије као дете, неће ући у њега. И загрливши их метну на њих руке те их благослови.

Мк. 10, 13-16

СИМВОЛ ВЕРЕ

Верујем у једнога Бога Оца,
 Сведржитеља, Творца неба и земље
 и свега видљивог и невидљивог.
 И у једнога Господа Исуса Христа,
 Сина Божијег, Јединородног,
 од Оца рођеног пре свих векова;
 Светлост од Светлости, Бога истинитог
 од Бога истинитог,
 рођеног, а не створеног,
 једносуштног Оцу,
 кроз Кога је све постало;
 Који је ради нас људи
 и ради нашега спасења
 сишао с небеса,
 и оваплотио се од Духа Светога
 и Марије Дјеве и постао човек;
 И Који је распет за нас
 у време Понтија Пилата,
 и страдао и био погребен;
 И Који је Васкрсао у трећи дан,
 по Писму;
 И Који се вазнео на небеса
 и седи са десне стране Оца;
 И Који ће опет доћи са славом
 да суди живима и мртвима,
 и Његовом Царству неће бити краја.
 И у Духа Светога,
 Господа, Животворног,
 Који од Оца исходи,
 Који се са Оцем и Сином
 заједно поштује и заједно слави
 Који је говорио кроз пророке.
 У једну, свету,
 саборну и апостолску Цркву.
 Исповедам једно крштење
 за опроштење грехова.
 Чекам васкрсење мртвих.
 И живот будућег века.
 Амин.

СРБИЈА ОД 1355. ДО 1389. г.Г.

По смрти Цара Душана Силног на престолу као наследник остаје његов деветнаестогодишњи син Урош (у народу познат као Урош нејаки).

Прилике у целом царству су биле веома тешке. Српско царство полако почиње да се распада на мање српске земље у којима су осамостаљујући се власт преузимали српски великаши. Међу овима истицали су се својом моћи Мрњавчевићи, Алтомановићи и други. Међутим, њихово неслагање било је очигледно а нејаки Урош није никада успео да их уједини под своју круну. Ова неслога међу великашима означила је почетак пропасти Српског Царства. Наиме, у овом периоду 60-их и 70-их година 14 –ог века на територију Српског Царства почињу да продиру Турци Османлије. Прва велика битка, која је била покушај да се Турци зауставе, одиграла се на реци Марици 1371. г.Г. У овој битци су браћа Деспот Угљеша и Краљ Вукашин поражени од стране Турака и обојица погубљени. Исте године упокојио се и цар Урош, а Србија остала делом подељена између властеле а делом под Турском влашћу. У и то време и Византија је била приморана да призна врховну власт Турске и да пристине на плаћање годишњег данка.

По укидању Царства властела се осамостаљује још више а сваки од њих у овој или оној мери почиње да претендује на царски престо. У то време већина српских владара штампала је сопствени новац с обзиром да је нестало јединственог новчаног система. Краљ Марко (познат као Марко Краљевић) био је први наследник царства, али су му то право оспорили српски владари. Марко је коначно био присиљен да призна врховну власт Турске. У Зети се осамостаљују Балшићи, Ђурађ Балшић на врхунцу своје моћи владао је целом Јадранском обалом јужно од Котора са дубоком залеђином до Пећи и Призрена.

Као нови претендент на престо у жељи да обнови Српску државност појавио се босански бан Твртко Први Котроманић. Твртко је крунисан 1377.

SERBIA FROM 1355 TO 1389

Upon the death of Tsar Dusan “the mighty”, the thrown is passed down to his nineteen year old son Uros (known as Uros “the weak” among the people).

Opportunities in the entire kingdom were scarce. The Serbian kingdom became divided into smaller Serbian lands, which were independently ruled by various Serbian nobles. Among them, the strongest were the Mersavcevići, Altomanovici and others. It was evident that there was disunity among the various players and Uros was unable to bring them together under his leadership. This disunity among the various nobles was the beginning of the demise of the Serbian Kingdom. During the period between the 60s to 70s of the 14th century, the Ottoman Turks began to penetrate the Serbian territories. The first big battle to halt the Turkish invasion took place at the river Marica in 1371. In this battle, the Turks defeated the brothers Ugljesa and king Vukasin and both were executed. In this same year, Tsar Uros died and Serbia was divided among various leaders and among the Turks. During this time, the Byzantine Empire was also forced to accept this Turkish rule and pay the Turks annual taxes.

During the break up of the kingdom, the various Serbian leaders all became independent of one another with each one trying to take the role of Tsar. During this period, most of the Serbian leaders printed their own currency despite the fact there was no official monetary system in place. King Marko (a.k.a Marko Kraljevic) was the next in line for the Serbian thrown but the other Serbian leaders slowed down the whole process. However, Marko was also forced to accept Turkish rule. In the Zeta region the Balsic leadership became independant, Djuradj Balsic at the height of his reign ruled the entire Adriatic coast from Kotor to deep into Pec and Prizren.

As a new candidate for the thrown, the Bosnian governor Tvrtko Kotromanac I also tried to revive the Serbian nation. Tvrtko was crowned in 1377 in the monastery Mileseva as king of Serbia

г.Г. је у манастиру Милешеви за краља Србије и Босне (иначе у то време Босна је етнички била Српска земља). Твртко Први је био прихваћен за Србскога краља и од страних земаља. Међутим, иако је био крунисан Твртко није имао истинску власт над свим Српским земљама. Остатком Србије управљале су моћне породице, Кнеза Лазара Хребељановића, Вука Бранковића и браће Балшића.

Кнез Лазар свој утицај стекао је још на Царском двору, а по распаду царства почео је да бива све признатији у Српској властели. С обзиром да је најстарија кћерка Кнеза Лазара била удата за Вука Бранковића њихове две области представљале су у то време стабилну српску земљу. Кнез Лазар био је велики задужбинар и градитељ Цркава и Манастира у Србији међу којима се истиче Манастир Раваница који је он подигао 1377.г. Г.

Турци после победе на Марици настављају постепено са освајањем Српских земаља и продирањем дубље у Европу. Најпре су 1383. г.Г. освојили Сер а затим 1385. г.Г. напали Балшиће и погубили Балшу Другог у битци на Саурском Пољу. Истовремено Турци покушавају да освоје и територије Кнеза Лазара. Прво их је Кнез Лазар поразио 1381.г.Г. на Дубравици код Параћина, а затим и 1386. г.Г. у битци код Плочника. Напад на Босну 1388. г.Г завршио се неславно по Турке које је поразио војвода Твртко Првог Влатко Вуковић.

Надирање Турака постало је све јаче а кулминирало је бојем на Косову 1389. г.Г.

Цар Урош (нејаки)

and Bosnia (during this period Bosnia was considered ethnically Serbian). Tvrtko I was also accepted as king by the other nations. Even though Tvrtko was crowned, he did not have control over all Serbian lands. The remainder of Serbia fell under the control of the stronger dynasties such as Prince Lazar Hrebeljanovic, Vuk Brankovic and the brothers Balsic.

Prince Lazar left a strong impression on the Serbian Palace and during the breakup of the empire; he became more respected among other Serbian nobility. Due to the fact that Prince Lazar's oldest daughter was married to Vuk Brankovic made the two regions the most stable in the Kingdom. Prince Lazar was very active in building churches and monasteries. One of the most well known was the monastery Ravanica built in 1377.

After the Turkish victory at Marica, the Turks continued to conquer Serbian lands and invade deeper into Europe. Firstly, in 1383, they conquered Ser and then in 1385 they attacked the Balsic region and killed Balsic II in the battle at Saursko Field. At the same time, the Turks were trying to invade the lands of Prince Lazar. Firstly, in 1381, Prince Lazar defeated them at the battle of Dubravica near Paracin, and then in 1386 he did it again in the battle at Plocnik. In 1388 the Turkish attack on Bosnia was defeated by Tvrtko's Duke Vlatko Vukovic.

The Turkish invasions grew stronger culminating at the battle of Kosovo in 1389.

The king Marko (Марко Краљевић)

ХРАМ СВЕТОГА САВЕ НА ВРАЧАРУ

Ропство српских земаља под Турцима трајало је пет векова. Славна држава Немањића престала је да постоји, али је Српска Православна Црква остала, са својом вечитом вером у Христа, са својим манастирима, фрескама, рукописима - са српским народом. Највећу увреду српском народу турски завојевачи су учинили 1595.године, када су тело Светог Саве, које је почивало у манастиру Милешеви (у који је пренесено 1237.године из Трнова у Бугарској где се упокојио 1235.године), донели у Београд и спалили на Врачару.

Три стотине година после овог гнусног чина, у Београду се 1895.године - тек неку деценију по дефинитивном ослобођењу од турске окупације - оснива Друштво за подизање Храма Светог Саве на Врачару, са циљем да се Храм подигне на месту на којем су спаљене његове мошти. Друштво су основали стотину најугледнијих грађана тадашњег Београда, на челу са митрополитом Михајлом. Друштво је донело Правила, чији први члан гласи: Друштво за подизање Храма Светог Саве оснива се са задатком да оствари давнашњу жељу васколиког Српства подизањем велелепног Храма на Врачару, као месту на којем су спаљене свете мошти Божјег угодника и првог српског архиепископа и просветитеља.

Први Храм Св.Саве из 1895 године (привремена црквица) подигнута на месту на коме се данас гради Храм

Године 1905. расписује се јавни конкурс за израду пројекта. У тексту конкурса се захтева

да Црква треба да буде монументална и да је у српско-византијском стилу, да има величину 2.000-2.500 квадратних метара, да буде предвиђен систем грејања, и да има одвојен звоник. На конкурс је приспело пет радова, који су током 1906.г. Г. прослеђени у Петроград на оцену Комисији коју је именовала Императорска академија уметности у Петрограду. Комисија је констатовала да и с погледом на важност Храма, не може препоручити ни један од поднесених пројеката за остварење. До избијања рата са Бугарском 1912.г. Г. и затим током Светског рата 1914-1918.г. Г. нису могла бити тражена нова решења. После окончања рата и ослобођења, обновљено је 1919.г. Г. Друштво, и основан нови Одбор на челу са патријархом Димитријем. Године Господње 1926, расписан је нови конкурс. Основни услови конкурса били су да грађевина буде у осавремењеном српско-византијском стилу, да буде пројектована за 6.000 верника и на површини од 3.000 м2. Приспела су 22 пројекта и мада прва и трећа награда нису додељене, конкурс је сматран по броју и квалитету учесника, успелим. Као најуспешнији рад, награђен је другом наградом пројекат професора архитекте Богдана Несторовића. Године 1930, Одбор за изградњу Храма, на челу са патријархом Варнавом, донео је одлуку да се израда пројекта повери архитекти Несторовићу, као и архитекти Александру Дероку, чији рад је на конкурс доbio високи откуп и који је био врсни познавалац средњевековне уметности.

Изглед пре обнове изградње

Градња Храма почиње 1935.г. Г. Године Господње 1939, на дан Спаљивања моштију Светог Саве (10.маја), положио је патријарх Гаврило повељу са текстом чији део гласи: У име

Оца и Сина и Светог Духа, за владе благоветног господара Петра Другог Карађорђевића и Његовог Краљевског Намесништва, благословом и чинодејством Његове Светости патријарха српског Гаврила и многобројног народа освети се 10.маја љета Господњег 1939. овај темељ започетог Саборног Храма у славу и спомен Светог Саве... пожртвовањем благочестивог нашег народа и ревносим руководством Друштва за подизање Храма Светог Саве на Врачару подиже се овај величанствени Храм у Београду на Врачару на месту где су спаљене часне мошти Светитељеве као видан и вечити споменик дубоке захвалности свега нашега народа своје првом Архиепископу, Учитељу, Просветитељу и Препородитељу српском, великом Угоднику Божијем, Равноапостоу и Светитељу Словена Светом Сави...на добро наше свете православне Цркве, на срећу и напредак нашег узвишеног Краљевског Дома и целог нашег народа. Амин. Пројекат дадоше архитекти г. Богдан Несторовић и Александар Дероко, уз сарадњу инжењера г. Војислава Зајине. Изводи предузеће Расина. Од почетка грађевинских радова 1935.г. Г. до немачке окупације Србије, изведени су темељи Храма и подигнути зидови висине 7 и 11 метара.

Радови у току

Бомбардовањем Београда 6.априла 1941.г. Г. и уласком Југославије у рат, прекидају се сви радови на Храму. Одвођењем патријарха Гаврила у немачки логор Дахау, уништавањем организације градилишта и канцеларија предузећа Расина, усељавањем ауто-парка немачке војске у простор унутар зидова Храма и пљачком имовине Друштва, замире свака помисао о градњи Храма.

По завршетку рата, 1944. г. Г. простор Храма служи партизанским и совјетским јединицама такође за возни парк. Каснијих година, простор користе разна предузећа као магацин. Године Господње 1945, нова комунистичка власт врши секвестрирање целог Светосавског платоа, са зидинама Храма, малом црквом Светог Саве и парохијском зградом. Услед нових прилика, Друштво за подизање храма Светог Саве престаје да постоји.

Доласком на чело Српске православне цркве 1958.године, патријарх Герман обнавља идеју о наставку градње Храма. Његова мудрост и дугогодишња упорност уродили су плодом. Тек после 88 поновљених молби - и исто толико одбијања, 1984.г. Г. постигнута је сагласност у Републици (19.јуна) и у граду Београду (14.септембра) за наставак градње, уз свесрдно залагање председника Председништва Србије Душана Чкребића. Септембра месеца исте године, патријарх Герман именује професора архитекту Бранка Пешића за архитекту наставка пројекта и организације градње Храма. За послове на пројектовању, ангажован је Пројектни биро Студио из Београда, а за организацију градилишта изабрано је Грађевинско предузеће Рад, такође из Београда.

Радови у току

После готово пола века, у недељу 12. маја 1985. г. Г. у о чишћеном простору унутар зидина Храма у којем је подигнут велики олтарски подијум са разапетим небом, служена је свечана Литургија. Началствовао је патријарх Герман, уз саслужење двадесет епископа и бројног

свештенства, а певао је хор од 300 певача. У унутрашњости зидина Храма било је око 12.000 верника, док је у порти било око 80.000 људи. На крају свете Литургије, Његова Светост патријарх Герман је одржао беседу.

Садашњи изглед Храма Светог Саве

До августа 1986. г. Г. када су настављени грађевински радови обављени су сви припремни радови (градилишна ограда, допрема и монтажа кранова, изградња управне бараке, менза, радионице) завршен велики број пројеката и тендерска документација.

До краја 1989.г. Г. изведени су следећи радови:

- санирани су и оспособљени сви темељи и зидови од цигле изграђени пре Другог светског рата;
- подигнуте су галерије;
- четири звоника са куполама;
- четири полукуполе (конхе) и мала конха олтара;
- четири велика лука (по 400 тона);
- централна купола (4 000 тона) са покривачем од бакарног лима и великим позлаћеним крстом (4 тоне) висине 12 метара и
- пандантифи

Обнављање радова у априлу 2000. г. Г. означено је: постављањем табле на којој су уписана имена аутора пројекта градње до 1941.г. Г; аутори пројекта наставка градње од 1985. г. Г.; извођачи радова и градитељи донатори у 2000. г. Г. инсталирана унутрашња расвета и урађена подна подлога, уређена порта Храма, уређене су и

опремљене просторије пројектног бироа...извршена геодетска снимања, подигнута је нова градилишна ограда, израда венаца на северној конхи итд.

Новоизграђени парохијски дом при Храму

Решењем пројекта новог Парохијског дома, настојало се да нови објекат својим архитектонским изразом буде у складу са већ постојећима. Пројектанти су тежили пропорционално складној, чврстој и озбиљној згради, која би истовремено имала одлике савременог доба у коме настаје. Аутор пројекта је проф. Матеја Ненадовић.

Главни улаз, постављен на источној страни, посетиоце уводи директно у велики хол, око кога су смештене канцеларије Братства Храма и други садржаји у вези грађанства. Продавница књига, опреме и осталих предмета непосредно је поред главног улаза. Свечаним степеништем у холу иде се до просторија и сале за хор на првом спрату, службене просторије дома, библиотека и технички биро налазе се на другом спрату, а у поткровљу, као најмирнијој зони, смештене су просторије за боравак гостију.

Приредио отац Обрад Филиповић

СВЕТИ САВА ПРВИ СРПСКИ АРХИЕПУСКОП

Најмлађи син Стефана Немање, великог српског жупана, звао се Растко. Родио се 1169. г. Г. и још од детињства је показивао да је обдарен изванредним даровима.

Кад му је било 15 година, отац му одели један крај у својој држави, где би се учио управљању; а кад му је било 17 година, родитељи су већ помишљали и да га жене, мада је он већ почео мислити како да се одвоји од света и оде у манастир, да се посвети Богу. Једном, кад су га родитељи позвали у двор, вероватно ради женидбе, дођу и неки калуђери из Свете Горе. Растко се упозна с њима, распита се како се живи у Светој Гори, па кад је сазнао да је тамо управо онако како је он желео, договоре се да заједно иду у Свету Гору.

Растко замоли родитеље да га пусте у лов на јелене, па док је био у лову у планини, искраде се од друштва, и са духовником Светогорцем и неколико верних слугу оде у Атон. Изгубљеног Растка нигде нису могли наћи, те се коначно забринуте родитељи досете да је могао одбећи са оним Светогорцем. Зато Немања отпреми једног војводу са неколико војника у Свету Гору да му врате сина. Увече Растко замоли игумана да за војводу и пратњу припреми добру вечеру, а после вечере одоше у цркву на бдење. Богослужење је било дуго, војвода и пратиоци уморни од пута и мало припити од вина, те задремаше у цркви. Растко се лагано искраде са једним духовником, оде на високу манастирску кулу, где га тај духовник постриже и обуче у калуђерско одело. Сутрадан зовне Растко војводу и пратњу и покаже им се са куле у калуђерском оделу. Кад га видеше закалуђерена, војвода и његова пратња бризну у плач. Но Растко их утеша, рекавши им да је то воља Божија и спусти им са куле своје световно одело и одстрижене власи да однесу родитељима и увере их да је он већ духовник, а уз то им преда и својеручно писмо за родитеље. Војвода се са пратњом врати у Србију.

Растко је ступањем у монашки ред добио име Сава. Протат свих светогорских монаха,

сазнавши ко је и чији је Сава, премести га у највећи манастир Ватопед, где је Сава произведен у јеромонаха.

Родитељи пак Савини, дознавши шта је њихов син урадио, дуго су га жалили и у знак жалости црно одело носили, али су се на крају помирили с тиме, верујући да је то Божија воља. Немања се почне дописивати са сином и с времена на време му је слао много новаца, да не би ни у чему оскудевао. Сава је све те новце делио манастирима и пустињацима. Једном замоли свог игумана да обиђе све манастире и пустињаке по Светој Гори, и кад доби дозволу, обиђе их све, идући бос. Када се вратио у манастир Сава рече игуману да жели и он да испашта у самоћи као што испаштају испосници, али му игуман не дозволи. Ипак, Сава се хранио само сувим хлебом и водом, а врло ретко је кушао по мало вина и зејтина. Сваку ноћ, до неко доба, молио се Богу и метанисао, а уочи недеље, проводио је на молитви док не огреје сунце. Ишао је лако одевен и бос и зими и лети, а од таквог ходања кожа на табанима му је тако одебљала да је могао ићи по најоштријем камењу. Сава је постао углед свим калуђерима и испосницима светогорским.

После неколико година и Савин отац, Стефан Немања, се закалуђери у Студеници и дође своје сину у Свету Гору. До тада у Светој Гори није било српског манастира. Стефан Немања, који је у монаштву добио име Симеон, пропутује са својим сином сву Свету Гору, делећи милостињу манастирима и испосницима, и том приликом нађе једно згодно место где је био један порушени манастир и измоли од грчког цара одобрење да може манастир основати. Цар им поклони земљу и изда хрисовуљу којом њихову задужбину оглашава као манастир првог реда - царску задужбину - у наслеђе њиховим потомцима, и још им придода и један свој манастир, Зиг. Тако Сава са својим оцем, а уз помоћ тадашњег српског жупана Стевана Првовенчаног, подиже **Хиландар**, огради га тврдим градом и у граду подиже кулу као царски дом и многе ћелије. Ту се Сава и Симеон настанише, живеше и Богу молише. Није прошло

много времена, а Хиландару беше придодато четрнаест манастира и толико земље да је две стотине калуђера могло у њему живети.

У Хиландару је Сава прикупио много побожних и у богословској науци учених људи, да се брину о духовној настави, те ускоро Хиландар постаде као нека духовна академија за све оне који су желели добити више богословско образовање. Ту је Сава саставио правила по којима се имају владати калуђери и та су правила позната под именом **Типик светог Саве**. У Светој Гори написао је Сава и житије свога оца, преподобног Симеона.

У то време у Србији се десише озбиљни догађаји. Вукан је устао на свога брата Стевана Првовенчаног, отео му престо, а земља је због рата и пустошења опустела, те завладала велика глад. Стеван посла писмо Сави у Свету Гору, и замоли га да похита и дође у Србију, и донесе тело очево, не били над мртвим очевим телом измирио браћу. Сава пожури те крене у Србију и понесе очево тело, које је потом сахрањено у Студеници. Сави пође за руком да измири браћу, и Стеван у знак измирења, почне зидати цркву Жичу. За то време Сава је већ био постао архимандрит.

Сава је мислио да се одмах врати у Свету Гору, али га догађаји задржаше, те се прилично задржа у Србији. У то време, нападе на српске земље бугарски властелин Стрез и Сава оде нападачу да га наговори да одустане од рата. Стрез није хтео ни да чује те му Сава напоследку рече: "И ми имамо коња и јунака, а Бог ће видети ко је крив: ми или ти". Те ноћи Стрез напрасно умре, и у обе војске, и српској и бугарској, веровало се да га је Сава уклео.

За време свог боравка у Србији Сава је настојао да се подижу цркве, уређивао је службу у црквама, по угледу на службе у Светој Гори, уводио је лепе обичаје, а штетне искорењивао.

После тога Сава се врати у Свету Гору, а одатле оде у Никеју грчком цару Годору Ласкару и патријарху Манојлу, јер су у то време Латини (крсташи) били заузели Цариград и у њему владали. Сава им објасни да је Србима тешко да долазе чак у Никеју ради постављања епископа, већ их замоли да они за Србију поставе архиепископа, а да убудуће сами српски епископи

бирају архиепископа. Цар и патријарх прихвате овај Савин предлог, али с тим да њега произведу за архиепископа. Сава се у почетку опирао, али на крају пристаде, јер је то била zgodна прилика, и тако је Сава успео да српска црква постане аутокефална, тј. независна. Било је то 1219. године Господње.

При повратку у Србију, Сава, сада као архиепископ, сврати опет у Свету Гору, још једном обиђе све манастире, у сваком служећи, и производећи достојна лица за свештенике и ђаконе. Растајући се са тугом од своје омиљене Свете Горе, он са собом поведе неколико својих најбољих ученика, да их посвети за епископе.

Дошавши у Србију, Сава, у договору са Стеваном и властелом, подели Србију на дванаест епархија и установи епископске столице, а за архиепископију одреди Жичу. У свим овим епархијама постави епископе, за протопопијате протопопе; препише свима законске књиге и упути их како да заводе ред. У овим црквеним реформама, Сава је забранио приношење крвних жртава у цркви и светковине пред црквом, те свечаре упутио у домове, створивши тако основу за прослављање Крсног имена или Крсне славе. Кад је увео ред, Сава уочи Спасовдана, 1220. г. Г, сазове сабор код Жиче, па тад трonoше Жичу и свог брата, дотле великог жупана Стевана, миропомаже и венча краљевском круном. Тако Стеван поста први краљ српски.

После свега овога, крене Сава у "канонску визитацију" по целој држави и свуда је учио, упућивао и јеретике обраћао у православље.

После неког времена, крене на Србију угарски краљ Андрија, са великом војском. Сава оде к њему да га одговори од рата, а краљ му рече: "Кад си светитељ, учини какво чудо, па ћу ти поверовати и послушати". Сава се помоли Богу, те усред најжешће летње врућине паде крупан град, од којег и угарска војска настрада; и краљ видевши то чудо, врати се натраг.

Пред смрт свога брата Стевана, Сава је и њега замонашио и дао му монашко име Симон, а пошто је Стевановог сина Радослава поставио за краља, пожелеле да испуни своју давнашњу жељу.

Зато се укрца на лађу и отплови у Палестину, где је походио сва света места. У повратку свратио је у Свету Гору, па се врати у Србију.

Прва му је брига била да опет пропутује кроз народ, и он поново предузме "канонску визитацију", делећи свуд савете за богоугодан и честит живот. Ова Савина путовања и поуке и данас су се сачувале у предању српског народа, у многим причама и анегдотама.

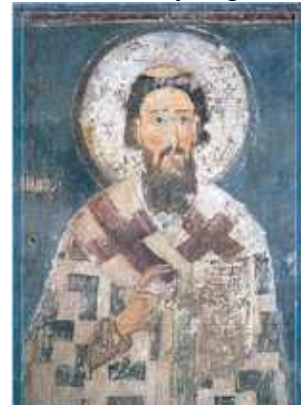
После шест година подиже се буна против краља Радослава. Сава окруни краљевском круном брата му Владислава, а Радослава закалуђери у Студеници, наденувши му име Јован Монах. После тога Сава рече краљу да намерава сасвим оставити власт и да жели још једном да походи света места. Краљ и великаши су га одговарали од те намере, али га нису могли одвратити. На сабору у Жичи, Сава изабере и посвети за архиепископа Арсенија, а он оде у Дубровник, где се укрца на лађу и отпутује у Јерусалим. Одатле је ишао у Александрију, Вавилон, у Египат, на Синајску Гору, Антиохију и у сва значајнија места која се помињу у Библији. Свуда је лепо дочекан, па и од султана. И мухамеданци су му прилазили, љубили руку или мантију и говорили: "Још оваква хришћанина вала не видесмо; доиста је Божији човек, као што смо и чули". Сава је дуго времена боравио по светим местима, па пође натраг у отаџбину. У путу на лађи се разболи и његови се ученици уплашише да не умре, али се он придигне и сретно приспе у Цариград. Из Цариграда Црним морем дође у Бугарску, где га бугарски цар Асен, таст тадашњег српског краља Владислава, уз велику свечаност допрати до Трнова. Сава одседне у царевом двору, а како је наступао велики празник Богојављење, по жељи цара и патријарха Јоакима, Сава је на Крстовдан, уочи Богојављења одслужио службу и окропио цара и народ. Цар се спремао у лов у планину, па замоли Саву да остане у његовом двору до Васкрса, да се добро одмори од пута и док не прође љута студен и зима. Но, тек што је цар отишао, Сава се опасно разболе. Осетивши да му се час смртни приближује, он одреди које ће се ствари, мошти и дарови, које је са собом из светих места носио, однети у Студеницу, које у Жичу, а које остати у Жичи, па једне ноћи мирно и тихо у својој 67. години

испусти своју светитељску душу. Сахранише га у Трнову у цркви 40 мученика.

После неког времена, српски краљ Владислав, на молбу архиепископа Арсенија, замоли свог таста Асена да му дозволи да мошти светог Саве пренесе у Србију, али Асен одбије. Краљ Владислав пошаље многобројно посланство и опет замоли за мошти светитељеве, али Асен опет, по савету својих бољара, одбије и ту молбу. На крају се сам краљ Владислав дигне и са великом свитом од владика, игумана, попова и ђакона, и са силним благом, оде у Бугарску, те једва умоли цара и бугарског патријарха за Савине мошти. Преневши тело светог Саве у Србију, положи га с великом свечаношћу у гроб у манастиру Милешеву, који је краљ раније био припремио. Ту је светитељско тело неко време почивало, а после буде извађено и постављено у ђивот на средини цркве, где је народ долазио да га види, да му се моли и поклони, и да тражи лека и помоћи својим недузима.

Кад настадоше љута времена османлијске владавине, Турци су се трудили да униште све тековине из славне српске прошлости, које су српском народу уливале наду и самопоуздање, те тако дође ред да и мртво тело светог Саве осети ту силу, јер и мртав свети Сава је свој народ учио.

По заповести садразама Синан-паше, који беше Србин - потурица, тело светог Саве је донешено из Милешева у Београд, на Врачар, и 27. априла 1595. г. Г.на виновој лози спаљено, а пепео развејан. Још од краја деветнаестог века српски народ скупља прилоге да у Београду подигне величанствену цркву, као видни споменик своме светитељу: Храм Светог Саве.

ЗАВЕШТАЊЕ СТЕФАНА НЕМАЊЕ О ЈЕЗИКУ

Реч Стефана Немање (оца Симеона) изговорене на самртничкој постељи, које је записао његов најмлађи син Растко, Свети Сава

(из књиге „Завештање Стефана Немање”, писца Милета Медића)

Чувајте, чедо моје мило, језик као земљу. Реч се може изгубити као град, као земља, као душа. А шта је народ - изгуби ли језик, земљу, душу? Не узимајте туђу реч у своја уста. Узмеш ли туђу реч, знај да је ниси освојио, него си себе потуђио. Боље ти је изгубити највећи и најтврђи град, него најмању и најнезнатнију реч свога језика. Земље и државе не освајају се само мачевима, него и језицима. Знај да те је туђинац онолико освојио и покорио, колико ти је речи поткрао и својих натурао.

Народ који изгуби своје речи престаје бити народ. Постоји, чедо моје, болест која напада језик као зараза тело. Памтим ја такве заразе и морије језика. Бива то најчешће на рубовима народа, на додирима једног народа с другим, тамо где се језик једног народа таре о језик другог народа. Два народа, мило моје, могу се бити и могу се мирити. Два језика никад се помирити не могу. Два народа могу живети у највећем миру и љубави, али њихови језици могу само ратовати. Кад год се два језика сусретну и измешају, они су као две војске у битки на живот и смрт. Док се год у тој борби чује и један и други језик, борба је равноправна, кад почиње да се боље и више чује један од њих, тај ће превладати. Најпосле се чује само један. Битка је завршена. После изгубљеног језика нема народа. Знај, чедо моје, да та битка између језика не траје дан-два, као битка међу војскама, нити годину-две, као рат међу народима, него век или два, а то је за језик исто тако мала мера времена као за човека трен или два.

Зато је, чедо моје, боље изгубити све битке и ратове, него изгубити језик. После изгубљене битке и изгубљених ратова остаје народ. После изгубљеног језика нема народа. Језик је, чедо моје, тврђи од сваког бедема. Кад ти непријатељ провали све бедеме и тврђаве, ти не очајавај, него гледај и слушај шта је са језиком. Ако је језик остао недирнут, не бој се. Пошаљи уходе и трговце нека дубоко зађу по селима и градовима и нека само слушају.

Тамо где одзвања наша реч, где се још глагоља и где се још, као стари златник, обрће наша реч, знај, чедо моје, да је то још наша држава, без обзира ко у њој влада. Цареви се смењују, државе пропадају, а језик и народ су ти који остају, па ће тако освојен део земље и народ кад-тад вратити својој језичкој матици и своме матичном народу.

Свети Симеон Мироточиви (Стефан Немања)

**КАРАТЕ КЛУБ СИНЂЕЛИЋ ПОЗИВА
СВЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ ДА СЕ
ПРИДРУЖЕ И УЧЕСТВУЈУ
У РАДУ КЛУБА.**

**ТРЕНИНЗИ СЕ ОДРЖАВАЈУ У
СРПСКОЈ ЦРКВЕНОЈ САЛИ ДВА ПУТА
СЕДМИЧНО, УТОРКОМ И ЧЕТВРТКОМ
У 7:15 ЧАСОВА.
ДОЂИТЕ И ПОСТАНИТЕ И ВИ МЛАДИ
СИНЂЕЛИЋИ!!**

ЕЛЕКТРОНСКА ПОШТА

У колико желите да будете обавештени о свим дешавањима у нашој Црквеној заједници пријавите се на листу за слање електронске поште.

Само пошаљите вашу адресу (e-mail) на адресу редакције obradf@yahoo.ca
До сада у адресару имамо око 140 адреса оних који редовно примају обавештења из Цркве. Ваша адреса остаће позната само редакцији.

Црквена школа „ Свети Сава„ изражава своју захвалност господину Славку Чолићу из Ванкувера на финансијском прилогу који је упутио нашој школи. Он је уједно и највећи приложник наше школе са прилогом од \$1,000.00

ХВАЛА

Хвала и свима онима који су на било који начин помогли да наша Црквена школа опстане и уђе у своју шесту годину успешног рада.

ЦРКВЕНА БИБЛИОТЕКА

У нашој Цркви у последње време радимо на прикупљању књига за будућу Црквену библиотеку.

У колико имате неке књиге које би желели да приложите за библиотеку то можете учинити сваке недеље после Службе.

Хвала онима који су већ поклонили књиге.

Ако желите да уживате у звуцима домаће музике или ако сте радознали да чујете шта је то ново у српској заједници у Калгарију

СРПСКИ РАДИО КАЛГАРИ

је ту да вас забави и информиса!

Слушајте нас сваке недеље:
поподне од **7-8 на 94.7 ФМ**

СРЕЋАН ПРАЗНИК!

**ВАШ ПАРОХ ОТАЦ ОБРАД ФИЛИПОВИЋ
СА СВОЈОМ СУПРУГОМ МИЛАНКОМ,
КЋЕРКИЦОМ КРИСТИНОМ
И СИНОМ ТЕОДОРОМ
ЧЕСТИТА ПРАЗНИК МАЛУ ГОСПОЈИНУ СВИМ
СРБИМА И СРПКИЊАМА, А НАШЕМ КОЛУ
СРПСКИХ СЕСТАРА ЖЕЛИ СРЕЋНУ И БОГОМ
БЛАГОСЛОВЕНУ КРСНУ СЛАВУ.**

СРЕЋАН ПРАЗНИК!

**ЗОРКА ДОМАЗЕТ
MLS. REAL ESTATE AGENT
SOUTON GROUP –ANWEST
КАНЦЕЛАРИЈА: 208-7788
ЛИЧНИ ТЕЛ: 383-5536**

СРЕЋАН ПРАЗНИК!

Curent Serbian Orthodox Church St. Simeon Mirotocivi

Plans of future Serbian Orthodox Church St. Dimitrius